

РЕШЕНИЕ

№ 26870

гр. София, 12.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 12.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **7536** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Р. Б. Б. срещу Заповед № РОК24-РД55-49/ 09. 07. 2024 г., издадена от кмета на район "Овча купел" при Столична община, с която е отказано изплащането на компенсация за периода 01. 05. 2024 г. – 30. 06. 2024 г. по искане № РОК23-КМ01-171/21. 06. 2024 г. на лицето Р. Б. Б. в качеството ѝ на родител на детето П. А. Т..

В жалбата се сочат подробни аргументи за незаконосъобразност на оспорения акт, като се иска неговата отмяна.

В съдебното заседание Р. Б. Б. се явява лично и моли за отмяна поддържа така изразеното становище.

Ответникът - кметът на район „Овча купел“ при Столична община се представлява от юрк. П., който моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна.

Административен съд – София град, след като обсъди становищата на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Р. Б. Б. е подала до ответника заявление вх. № РОК23-КМ01-171/ 21. 06. 2024 г., с което поиска да ѝ бъдат изплатени компенсации за извършените разходи за отглеждане и обучение на сина ѝ П. А. Т. за периода от 01. 05. 2024 г. до 30. 06. 2024 г. Към заявлението са приложени договори за присъединяване между родителя и родителски кооператив „Цветна надежда“ и платежни документи. От тях се

установява, че жалбоподателката е заплатила сумата в размер на 450 лева с ДДС, представляваща месечна такса по сметка на Фондация „Ум, характер, личност“ за м. май 2024 г. и м. юни 2024 г.

Последвало е издаването на оспорената заповед, в която е посочено, че при извършена служебна проверка за наличието на условията по чл. 4, ал. 1 и 2 от Наредбата е установено, че представеният към заявлението Договор за присъединяване към родителски кооператив „Цветна надежда“ не отговаря на условията на Наредбата. В резултат на това органът е приел, че разходите се явяват недопустими и не подлежат на компенсиране.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима – насочена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт по см. на чл. 21, ал. 1 от АПК, подадена е от лице, което е адресат на акта и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния 14-дневен срок за обжалване, регламентиран в чл. 149, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество, същата е основателна.

Съгласно чл. 283, ал. 12 от Закона за предучилищното и училищното възпитание /ЗПУО/, държавата предоставя средства на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и не е предложено от общината по месоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Според ал. 15 на посочената разпоредба, условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по, ал. 12 се определят с наредба на Министерския съвет.

В изпълнение на посочената разпоредба, с ПМС № 76/05. 03. 2021 г. е приета Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр. 20/09. 03. 2021 г. /Наредбата/.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени следните условия: 1/ детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59, ал. 1 от ЗПУО, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година; 2/ детето да не е записано в целодневна, полудневна или почасова организация на предучилищното образование в нито една държавна или общинска детска градина или училище; 3/ общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район; 4/ за съответната учебна година детето е записано в самостоятелна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище или в самостоятелна, целодневна,

полудневна или почасова организация в частна детска градина или училище; 5/ ако детето е в задължителна предучилищна възраст и е записано за задължително предучилищно образование в частна детска градина или в частно училище - частната институция да не е включена в системата на държавно финансиране; 6/ родителите да не получават подпомагане от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението, по реда на тази наредба.

В Раздел III от Наредбата е регламентиран редът за изплащане на средствата за компенсиране на разходите. Родителите, които желаят да получат компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършените от тях разходи, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, подават заявление по образец съгласно приложение № 1 в общината по настоящия адрес на детето /чл. 8, ал. 1 от Наредбата/. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 6, както и предпочитания от него начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка. Към искането по ал. 1 се прилагат документите по чл. 5, 6 или 7, удостоверяващи извършените от родителите разходи за периода, за който се иска компенсиране. Според разписаното в чл. 10 от Наредбата, общината проверява дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 2, 4 и 6 от същата, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл. 4 - 8 и на допустимостта на разходите. Съгласно ал. 2 на посочената разпоредба кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

В случая със Заповед № СОА21-РД-09-414/16.03.2021 г. на кмета на Столична община тази компетентност е делегирана на кметовете на райони. Делегираното е извършено при спазване принципа по чл. 10, ал. 1 от АПК на основание разпоредбата на чл. 44, ал. 1, т. 9 от ЗМСМА, изр. 1, предложение първо, според която кметът на общината възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите. С тази норма при използване от законодателя на достатъчно ясна публично правна терминология относно термина „възлагане“ и при липса на изрично въведено ограничение, на практика е дадена възможност за делегиране на широк кръг от правомощия, т.е. на по-голям обем от материална компетентност, независимо от начина ѝ на придобиване /в случая придобита с разпоредба подзаконов нормативен акт/. В настоящия казус определената с подзаконовия нормативен акт функция по издаване на мотивиран отказ за компенсиране на извършените от родителите разходи при условията и по реда на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, е прехвърлена на друг по-долустоящ административен орган - кмета на съответния район. В този смисъл е и Решение № 2718/ 15. 03. 2023 г. по адм. дело № 7277/2022 г. на ВАС. Поради това съдът приема, че заповедта е издадена от компетентен орган.

Между страните не е спорно, че условията по чл. 3 от Наредбата са изпълнени по отношение на жалбоподателката. Спорът е относно предпоставките по чл. 4 от Наредбата, които определят дали извършените разходи са допустими и съответно

дали подлежат на компенсиране. Съобразно посочената разпоредба, на компенсиране със средства от държавния бюджет, подлежат направените разходи, които са пряко свързани с отглеждане и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими според чл. 4, ал. 2 са следните разходи: 1/ за заплащане на такси за обучение по договори за обучение, сключени с частна детска градина или частно училище при условието на чл. 3, ал. 1, т. 5; 2/ за заплащане на такса по договори за отглеждане и обучение, сключени с лица, регистрирани като търговци, или с юридически лица с нестопанска цел, предоставящи организирани услуги за деца; 3/ за заплащане на възнаграждения по договори за обучение, сключени с физически лица. С оглед на това, че родителският кооператив, с който е сключен договорът, не е регистриран като частна детска градина, той попада в приложното поле на чл. 4, ал. 2, т. 2 от Наредбата.

В оспорваната заповед липсват мотиви, от които да се установи поради какви причини е направен извод, че представеният към заявлението Договор за присъединяване към Родителски кооператив „Цветна надежда“ не отговаря на условията на Наредбата. От данните по делото е видно, че договорът е сключен между жалбоподателката Р. Б. Б., в качеството ѝ на родител на П. А. Т. и Фондация „Ум, характер, личност“, представлявана от М. К., в качеството ѝ на изпълнителен директор и законен представител на родителския кооператив.

Съгласно чл. 1, ал. 2 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, юридическите лица с нестопанска цел са сдружения и фондации. Следователно Фондация „Ум, характер, личност“ представлява юридическо лице с нестопанска цел, предоставящо организирани услуги за деца по смисъла на чл. 4, ал. 2, т. 2 от Наредбата. Налага се извод, че противно на приетото с оспорената заповед, представеният към заявлението за компенсации Договор формално отговаря на условията на Наредбата. Изложеното се подкрепя и от факта, че са изпълнени изискванията на чл. 6 от Наредбата, касаещи предоставянето на документи, удостоверяващи заплащане на такси по договори за отглеждане и обучение по чл. 4, ал. 2, т. 2 от Наредбата, видно от представените по делото платежни нареждания и Договор за присъединяване към родителски кооператив „Цветна надежда“.

На следващо място, по отношение на лицата, които предлагат обучение на децата без да са лицензирани като частни детски градини - лицата по т. 2 и т. 3 на чл. 4, ал. 2 от Наредбата, законодателят е поставил допълнителното изискване на ал. 3 от същия член да се осъществява обучение за постигане на очакваните резултати поне в четири образователни направления, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование за съответната възрастова група. Разходите по ал. 2, т. 2 и 3 са допустими единствено в тази хипотеза. В случая от страна на административния орган отново липсва каквато и да е преценка по отношение наличието на предпоставките, визирани в чл. 4, ал. 3 от Наредбата.

Изложените по-горе въпроси не са били установени в административното производство. Те следва да намерят отговор при новото произнасяне на компетентния орган, въз основа на което да бъде постановен мотивиран акт - позитивен или отказ в зависимост от това дали са налице условията на чл. 4 от Наредбата за получаване на компенсиране на разходите за съответната учебна година по отношение на детето П. А. Т..

Липсата на мотиви винаги е основание за отмяна на оспорения акт, тъй като целта на мотивите е да се обоснове издаването на акта до степен, позволяваща на заинтересованите лица да разберат какво е ангажирао органа да вземе съответното

решение. Същевременно липсата на мотиви препятства и съдебния контрол, тъй като не позволява на съда да установи какви са съображенията на органа за постановяване на именно това решение.

Горните аргументи мотивират съда да приеме, че оспорваният акт следва да бъде отменен, а преписката да се върне за ново произнасяне на административния орган.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Второ отделение, 53-ти състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед № РОК24-РД55-49/ 09. 07. 2024 г., издадена от кмета на район "Овча купел" при Столична община.

ВРЪЩА преписката на кмета на район "Овча купел" при Столична община за ново произнасяне съобразно мотивите на настоящото решение.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд – София град пред Върховния административен съд.

ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.